

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind declararea averii și intereselor personale

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege a fost elaborat cu scopul de a perfecționa cadrul legal ce reglementează modul declarării averii și intereselor personale, mecanismul de control a averii dobândite de către subiectul declarării pe parcursul exercitării mandatului, funcției publice sau de demnitate publică, precum și de a îmbunătăți prevederile ce reglementează conflictul de interese, incompatibilitățile și restricțiile. Aceste prevederi vor contribui la îmbunătățirea măsurilor de prevenire și combatere a îmbogățirii nejustificate.

d. Suficiența argumentării. Cu toate că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului, totuși atenționăm asupra faptului că autorul nu a tradus în limba română expertizele Consiliului Europei la proiectele de legi ce se referă la reformarea Comisiei Naționale de Integritate, fapt ce creează suspiciuni cu privire la calitatea proiectului de lege. Considerăm că traducerea și luarea în calcul a expertizelor internaționale asupra proiectului de lege ar contribui la îmbunătățirea normelor și înlăturarea multiplelor neclarități, discreții și prevederi abuzive constatate în procesul de examinare a proiectului. Prin urmare, recomandăm autorului de a traduce aceste expertize și publicarea lor pe pagina web a ministerului justiției, astfel încât să fie asigurat accesul tuturor părților interesate, precum luarea în considerație la definitivarea și promovarea ulterioară a proiectului. La moment, autorul a prezentat traducerea selectivă a propunerilor înaintate de către experții Consiliului Europei.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Potrivit autorului implementarea proiectului de lege presupune o serie de cheltuieli financiare legate de asigurarea funcționalității sistemului de depunere online a declarațiilor de avere și

interese personale, precum și legate de asigurarea subiecților declarării averilor și intereselor personale cu semnătură electronică. Sistemul de depunere a declarațiilor online va fi elaborat și aplicat în practică cu suportul Băncii Mondiale, iar celelalte prevederi ale proiectului urmează a fi implementate în limita resurselor financiare bugetare alocate instituțiilor vizate de proiect pentru anul 2016.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

La prima vedere prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public, însă multitudinea normelor ambigui, discreționare și abuzive constatate în procesul de examinare a proiectului, nu exclude riscul promovării unor interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public. Mai detaliat ne vom expune la capitolul evaluarea în fond a proiectului.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

La Anexa nr.1 la proiectul de lege – Capitolul II pct.2 „2. Venitul obținut din activitatea didactică, științifică și de creație”

Semnalăm asupra unei neclarități care se datorează utilizării în cuprinsul proiectului de lege a unor termeni care nu sunt reglementați nici de prezentul proiect, nici de legislația în vigoare – „activitate didactică”, „activitate științifică” și „activitate de creație”. Astfel, este necesar de a reglementa clar ce presupune „activitatea didactică” și dacă această activitate poate fi desfășurată doar în instituțiile de învățămînt naționale sau presupune și cooperarea cu instituțiile de învățămînt de peste hotare, inclusiv cu organizațiile internaționale, organizațiile guvernamentale. De asemenea, în scopul evitării unor interpretări abuzive și discreționare necesită a fi definit sensul termenului de „activitate științifică”, dacă activitatea de cercetare este sau nu cuprinsă de acest termen, precum și celui de „activitate de creație”. Lipsa definirii înțelesului exact al acestor termeni generează riscul aplicării neuniforme și discreționare a normelor ce țin de declararea corectă a averilor (venitului) și încălcarea regimului juridic al restricțiilor, deoarece persoana poate presupune că activitatea ce o desfășoară atît în timpul,

cît și în afara orelor de muncă se încadrează în activitatea de „creație, științifică sau didactică” pe cînd în realitate acesta încalcă regimul juridic al restricțiilor și riscă sancțiune contravențională.

Recomandarea: Propunem autorului definirea înțelesului noțiunii de „activitate didactică”, „activitate științifică” și „activitate de creație”, precum și reglementarea clară a regimului juridic al restricțiilor, inclusiv prin stabilirea condițiilor și perioadei de timp/ore pe zi în care se permite desfășurarea activității didactice, științifice și de creație.

La Anexa nr.1 la proiectul de lege –

Capitolul II pct.2 „2. Venitul obținut din activitatea didactică, științifică și de creație” și pct.8 „8. Venitul obținut din alte surse legale (...drepturi de autor, brevet, drepturi din proprietatea intelectuală etc.)

Dat fiind că autorul nu definește sensul termenului de „activitate de creație” există confuzii între sintagma „venitul obținut din activitatea de creație” și sintagma „venitul obținut din drepturi de autor, brevet, drepturi din proprietatea intelectuală”. Prin urmare, suntem în prezența unor norme concurente, care prevăd declararea aceluiași tip de venit, doar că la puncte diferite (pct.2 și pct.8 Cap.II din Anexa nr.1).

Recomandarea: Propunem autorului definirea înțelesului noțiunii de „activitate de creație” și excluderea normelor concurente din anexa nr.1, astfel încît venitul declarat la pct.2 să nu se suprapună cu venitul declarat la pct.8.

2. Conflicte ale normelor de drept

Anexa 1 la proiectul de lege – la capitolul VII. Interesele personale

„A. Calitatea de fondator sau membru în organele de conducere, administrare, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale”

Semnalăm asupra unui conflict normativ între prevederile proiectului și conținutul declarației de avere și interese personale. Potrivit art.2 prin interes personal înțelegem „orice interes material sau nematerial al subiectului declarării care rezultă din necesitățile sau intențiile acestuia,...din relațiile sau afiliațiile cu organizații necomerciale, inclusiv partidele politice, și organizații internaționale, ...”, iar potrivit anexei nr.1 capitolul VII subiectul declarării declară doar calitatea de fondator sau membru în organele de conducere, nefiind prevăzut și calitatea de membru în cadrul societăților necomerciale, inclusiv partidelor politice, și organizațiilor internaționale. Această calitate rezultă din însăși noțiunea de „interes personal - orice interes material sau nematerial”, iar calitatea de membru al unui partid politic sau al unei organizații necomerciale relevă un interes personal al subiectului declarării. În scopul prevenirii unor eventuale conflicte de interese este important ca subiecții declarării să declare și această calitate.

Recomandarea: Propunem completarea capitolului VII lit.A) cu sintagma „calitatea de membru al unui partid politic sau al organizației necomerciale și organizației internaționale”.

De asemenea, recomandăm autorului de completat modelul declarației la capitolul VII cu un compartiment unde subiectul declarării să declare numele și prenumele persoanelor sale apropiate. Aceste date sunt relevante pentru a prevenirea unor

eventuale conflicte de interese.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Anexa 1 la proiectul de lege – la capitolul III. Bunurile imobile din țară sau din străinătate

Considerăm că în cazul bunurilor imobile sintagma "valoarea conform documentului care certifică proveniența proprietății" este ambiguă, fapt ce va permite subiecților declarării de a diminua valoarea bunurilor imobile prin întocmirea contractelor fictive cu preț diminuat față de prețul de piață real sau cel puțin față de prețul cadastral. Prin urmare, în scopul eliminării puterii discreționare acordate subiectului declarării averii și intereselor personale de către normele proiectului, în sensul stabilirii și declarării valorii bunului în dependență de interese și scopuri, astfel încît diferența vădită să nu poată fi dovedită de către Centrul Național de Integritate și fără însă ca acestuia să i se poată ulterior imputa soluția adoptată (diminuarea valorii bunului). Considerăm necesar stabilirea drept criteriu de declarare a bunurilor imobile (terenuri și clădiri) "valoarea cadastrală" a acestuia.

Recomandarea: Recomandăm substituirea, la capitolul III. Bunurile imobile din țară sau din străinătate sintagmei „valoarea conform documentului care certifică proveniența proprietății” cu sintagma “valoarea cadastrală”.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Art.4 alin.(1) lit.j) și m) prevede drept obiect al declarării „j) calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale;” și „m) calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;”

În Republica Moldova, formele juridice prin care statul practică activitatea de antreprenariat sunt: Întreprinderea de Stat și Societățile comerciale. Luînd în calcul ultimele evenimente, în special cazul Băncii Naționale a Moldovei și cazurile multor altor întreprinderi de stat s-a constatat că statul este un gestionar ineficient.

Ținînd cont de numărul mare de întreprinderi cu participațiunea statului și de faptul că

participarea în consiliile de administrație este o activitate remunerată, aceasta a devenit o sursă suplimentară de venituri pentru unii funcționari publici. Unele persoane pot fi membri în 3-5 consilii de administrare, iar activitatea acestora, în cea mai mare parte, este una mai curînd formală, fără implicarea efectivă în supravegherea întreprinderilor, în realitate aceștia cedează acest rol executivului întreprinderilor. De asemenea, menționăm că legislația în vigoare nu stabilește criteriile în baza cărora funcționarii publici sunt numiți în calitate de reprezentanți ai statului în aceste întreprinderi. Astfel, însăși numirea reprezentanților în consiliile de administrație poate fi un instrument pentru exercitarea traficului de influență. Aceasta din cauză că, fiecare funcționar public ar dori să fie membru în cît mai multe și mai importante întreprinderi, iar numirea acestora depinde de poziția pe care o deține funcționarul în autoritatea publică și de relațiile cu șeful.

Prin urmare, semnalăm că reprezentarea statului în societățile comerciale creează conflicte de interese legalizate, irosirea banilor publici, remunerarea nejustificată a funcționarilor publici, deoarece remunerarea nu se face avînd la bază performanța funcționarului în exercitarea atribuțiilor de serviciu, ci doar că pentru simplul fapt că a fost desemnat, fapt ce creează o situație discriminatorie între funcționarii publici care activează în cadrul autorităților publice.

Recomandarea: Propunem autorului de a exclude de la art.4 alin.(1) lit.j) și m) care prevede drept obiect al declarării „j) calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale;” și „m) calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;”. În acest context, recomandăm autorului excluderea acestor prevederi și din Anexa nr.1 la proiect. De asemenea, este necesar ca prin proiectul de modificare și completare a unor acte legislative, promovat la pachet de către ministerul justiție să fie operate modificări ce să vizeze prevederea criteriilor clare de selectarea a funcționarilor publici în organele colegiale din cadrul întreprinderilor de stat și societăților comerciale, precum și excluderea remunerării funcționarilor publici pentru aceste activități.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Art.4 alin.(1) lit.j) și m) prevede drept obiect al declarării „j) calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale;” și „m) calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;”

În Republica Moldova, formele juridice prin care statul practică activitatea de antreprenoriat sunt: Întreprinderea de Stat și Societățile comerciale. Luînd în calcul ultimele evenimente, în special cazul Băncii Naționale a Moldovei și cazurile multor altor întreprinderi de stat s-a constatat că statul este un gestionar ineficient.

Ținînd cont de numărul mare de întreprinderi cu participațiunea statului și de faptul că participarea în consiliile de administrație este o activitate remunerată, aceasta a devenit o sursă suplimentară de venituri pentru unii funcționari publici. Unele persoane pot fi membri în 3-5 consilii de administrare, iar activitatea acestora, în cea mai mare parte, este una mai curînd formală, fără implicarea efectivă în supravegherea întreprinderilor, în realitate aceștia cedează acest rol executivului întreprinderilor. De asemenea, menționăm că legislația în

vigoare nu stabilește criteriile în baza cărora funcționarii publici sunt numiți în calitate de reprezentanți ai statului în aceste întreprinderi. Astfel, însăși numirea reprezentanților în consiliile de administrație poate fi un instrument pentru exercitarea traficului de influență. Aceasta din cauză că, fiecare funcționar public ar dori să fie membru în cât mai multe și mai importante întreprinderi, iar numirea acestora depinde de poziția pe care o deține funcționarul în autoritatea publică și de relațiile cu șeful.

Prin urmare, semnalăm că reprezentarea statului în societățile comerciale creează conflicte de interese legalizate, irosirea banilor publici, remunerarea nejustificată a funcționarilor publici, deoarece remunerarea nu se face avînd la bază performanța funcționarului în exercitarea atribuțiilor de serviciu, ci doar că pentru simplul fapt că a fost desemnat, fapt ce creează o situație discriminatorie între funcționarii publici care activează în cadrul autorităților publice.

Recomandarea: Propunem autorului de a exclude de la art.4 alin.(1) lit.j) și m) care prevede drept obiect al declarării „j) calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale;” și „m) calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;”. În acest context, recomandăm autorului excluderea acestor prevederi și din Anexa nr.1 la proiect. De asemenea, este necesar ca prin proiectul de modificare și completare a unor acte legislative, promovat la pachet de către ministerul Justiției să fie operate modificări ce să vizeze prevederea criteriilor clare de selectarea a funcționarilor publici în organele colegiale din cadrul întreprinderilor de stat și societăților comerciale, precum și excluderea remunerării funcționarilor publici pentru aceste activități.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Elena Bedros
Șef al Secției expertiză anticorupție în sectorul public
01 Iunie 2015

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege privind declararea averii și intereselor personale**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La Anexa nr.1 la proiectul de lege – Capitolul II pct.2 „2. Venitul obținut din activitatea didactică, științifică și de creație”	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică) Utilizarea termenilor neconsacrați în legislație / neaplicați în practică	Semnalăm asupra unei neclarități care se datorează utilizării în cuprinsul proiectului de lege a unor termeni care nu sunt reglementați nici de prezentul proiect, nici de legislația în vigoare – „activitate didactică”, „activitate științifică” și „activitate de creație”. Astfel, este necesar de a reglementa clar ce presupune „activitatea didactică” și dacă această activitate poate fi desfășurată doar în instituțiile de învățământ naționale sau presupune și cooperarea cu instituțiile de învățământ de peste hotare, inclusiv cu organizațiile internaționale, organizațiile neguvernamentale. De asemenea, în scopul evitării unor interpretări abuzive și discreționare necesită a fi definit sensul termenului de „activitate științifică”, dacă activitatea de cercetare este sau nu cuprinsă de acest termen, precum și celui de „activitate de creație”. Lipsa definirii înțelesului exact al acestor termeni generează riscul aplicării neuniforme și discreționare a normelor ce țin de declararea corectă a averilor (venitului) și încălcarea regimului juridic al restricțiilor, deoarece	Propunem autorului definirea înțelesului noțiunii de „activitate didactică”, „activitate științifică” și „activitate de creație”, precum și reglementarea clară a regimului juridic al restricțiilor, inclusiv prin stabilirea condițiilor și perioadei de timp/ore pe zi în care se permite desfășurarea activității didactice, științifice și de creație.

			persoana poate presupune că activitatea ce o desfășoară atât în timpul, cât și în afara orelor de muncă se încadrează în activitatea de „creație, științifică sau didactică” pe cînd în realitate acesta încalcă regimul juridic al restricțiilor și riscă sancțiune contravențională.	
2	La Anexa nr.1 la proiectul de lege – Capitolul II pct.2 „2. Venitul obținut din activitatea didactică, științifică și de creație” și pct.8 „8. Venitul obținut din alte surse legale (...drepturi de autor, brevet, drepturi din proprietatea intelectuală etc.)	Utilizarea termenilor neconsacrați în legislație / neaplicați în practică Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers	Dat fiind că autorul nu definește sensul termenului de „activitate de creație” există confuzii între sintagma „venitul obținut din activitatea de creație” și sintagma „venitul obținut din drepturi de autor, brevet, drepturi din proprietatea intelectuală”. Prin urmare, suntem în prezența unor norme concurente, care prevăd declararea aceluiași tip de venit, doar că la puncte diferite (pct.2 și pct.8 Cap.II din Anexa nr.1).	Propunem autorului definirea înțelesului noțiunii de „activitate de creație” și excluderea normelor concurente din anexa nr.1, astfel încît venitul declarat la pct.2 să nu se suprapună cu venitul declarat la pct.8.
3	Anexa 1 la proiectul de lege – la capitolul VII. Interesele personale „A. Calitatea de fondator sau membru în organele de conducere, administrare, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale”	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Semnalăm asupra unui conflict normativ între prevederile proiectului și conținutul declarației de avere și interese personale. Potrivit art.2 prin interes personal înțelegem „orice interes material sau nematerial al subiectului declarării care rezultă din necesitățile sau intențiile acestuia,...din relațiile sau afiliațiile cu organizații necomerciale, inclusiv partidele politice, și organizații internaționale, ...”, iar potrivit anexei nr.1 capitolul VII subiectul declarării declară doar calitatea de fondator sau membru în organele de conducere, nefiind prevăzut și calitatea de membru în cadrul societăților necomerciale, inclusiv partidelor politice, și organizațiilor internaționale. Această calitate rezultă din însăși noțiunea de „interes personal - orice interes material sau nematerial”, iar calitatea de membru al unui partid politic sau al	Propunem completarea capitolului VII lit.A) cu sintagma „calitatea de membru al unui partid politic sau al organizației necomerciale și organizației internaționale”. De asemenea, recomandăm autorului de completat modelul declarației la capitolul VII cu un compartiment unde subiectul declarării să declare numele și prenumele persoanelor sale apropiate. Aceste

			unei organizație necomercială relevă un interes personal al subiectului declarării. În scopul prevenirii unor eventuale conflicte de interese este important ca subiecții declarării să declare și această calitate.	date sunt relevante pentru a prevenirea unor eventuale conflicte de interese.
4	Anexa 1 la proiectul de lege – la capitolul III. Bunurile imobile din țară sau din străinătate	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Considerăm că în cazul bunurilor imobile sintagma "valoarea conform documentului care certifică proveniența proprietății" este ambiguă, fapt ce va permite subiecților declarării de a diminua valoarea bunurilor imobile prin întocmirea contractelor fictive cu preț diminuat față de prețul de piață real sau cel puțin față de prețul cadastral. Prin urmare, în scopul eliminării puterii discreționare acordate subiectului declarării averii și intereselor personale de către normele proiectului, în sensul stabilirii și declarării valorii bunului în dependență de interese și scopuri, astfel încât diferența vădită să nu poată fi dovedită de către Centrul Național de Integritate și fără însă ca acestuia să i se poată ulterior imputa soluția adoptată (diminuarea valorii bunului). Considerăm necesar stabilirea drept criteriu de declarare a bunurilor imobile (terenuri și clădiri) "valoarea cadastrală" a acestuia.	Recomandăm substituirea, la capitolul III. Bunurile imobile din țară sau din străinătate sintagmei „valoarea conform documentului care certifică proveniența proprietății” cu sintagma "valoarea cadastrală".
5	Art.4 alin.(1) lit.j) și m) prevede drept obiect al declarării „j) calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale;” și „m)	Lipsa procedurilor clare de control a implementării prevederilor din proiect	În Republica Moldova, formele juridice prin care statul practică activitatea de antreprenariat sunt: Întreprinderea de Stat și Societățile comerciale. Luînd în calcul ultimele evenimente, în special cazul Băncii Naționale a Moldovei și cazurile multor altor întreprinderi de stat s-a constatat că statul este un gestionar ineficient. Ținînd cont de numărul mare de întreprinderi cu	Propunem autorului de a exclude de la art.4 alin.(1) lit.j) și m) care prevede drept obiect al declarării „j) calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor

	calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;”		<p>participațiunea statului și de faptul că participarea în consiliile de administrație este o activitate remunerată, aceasta a devenit o sursă suplimentară de venituri pentru unii funcționari publici. Unele persoane pot fi membri în 3-5 consilii de administrare, iar activitatea acestora, în cea mai mare parte, este una mai curînd formală, fără implicarea efectivă în supravegherea întreprinderilor, în realitate aceștia cedează acest rol executivului întreprinderilor. De asemenea, menționăm că legislația în vigoare nu stabilește criteriile în baza cărora funcționarii publici sunt numiți în calitate de reprezentanți ai statului în aceste întreprinderi. Astfel, însăși numirea reprezentanților în consiliile de administrație poate fi un instrument pentru exercitarea traficului de influență. Aceasta din cauză că, fiecare funcționar public ar dori să fie membru în cît mai multe și mai importante întreprinderi, iar numirea acestora depinde de poziția pe care o deține funcționarul în autoritatea publică și de relațiile cu șeful.</p> <p>Prin urmare, semnalăm că reprezentarea statului în societățile comerciale creează conflicte de interese legalizate, irosirea banilor publici, remunerarea nejustificată a funcționarilor publici, deoarece remunerarea nu se face avînd la bază performanța funcționarului în exercitarea atribuțiilor de serviciu, ci doar că pentru simplul fapt că a fost desemnat, fapt ce creează o situație discriminatorie între funcționarii publici care activează în cadrul autorităților publice.</p>	organizații necomerciale sau societăți comerciale;” și „m) calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;”. În acest context, recomandăm autorului excluderea acestor prevederi și din Anexa nr.1 la proiect. De asemenea, este necesar ca prin proiectul de modificare și completare a unor acte legislative, promovat la pachet de către ministerul justiției să fie operate modificări ce să vizeze prevederea criteriilor clare de selectarea a funcționarilor publici în organele colegiale din cadrul întreprinderilor de stat și societăților comerciale, precum și excluderea remunerării funcționarilor publici pentru aceste activități.
6	Art.4 alin.(1) lit.j) și m) prevede drept obiect al declarării „j)	Alte obiecții	În Republica Moldova, formele juridice prin care statul practică activitatea de antreprenariat sunt:	Propunem autorului de a exclude de la art.4 alin.(1)

calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale;" și „m) calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;"

Întreprinderea de Stat și Societățile comerciale. Luînd în calcul ultimele evenimente, în special cazul Băncii Naționale a Moldovei și cazurile multor altor întreprinderi de stat s-a constatat că statul este un gestionar ineficient.

Ținînd cont de numărul mare de întreprinderi cu participațiunea statului și de faptul că participarea în consiliile de administrație este o activitate remunerată, aceasta a devenit o sursă suplimentară de venituri pentru unii funcționari publici. Unele persoane pot fi membri în 3-5 consilii de administrare, iar activitatea acestora, în cea mai mare parte, este una mai curînd formală, fără implicarea efectivă în supravegherea întreprinderilor, în realitate aceștia cedează acest rol executivului întreprinderilor. De asemenea, menționăm că legislația în vigoare nu stabilește criteriile în baza cărora funcționarii publici sunt numiți în calitate de reprezentanți ai statului în aceste întreprinderi. Astfel, însăși numirea reprezentanților în consiliile de administrație poate fi un instrument pentru exercitarea traficului de influență. Aceasta din cauză că, fiecare funcționar public ar dori să fie membru în cît mai multe și mai importante întreprinderi, iar numirea acestora depinde de poziția pe care o deține funcționarul în autoritatea publică și de relațiile cu șeful.

Prin urmare, semnalăm că reprezentarea statului în societățile comerciale creează conflicte de interese legalizate, irosirea banilor publici, remunerarea nejustificată a funcționarilor publici, deoarece remunerarea nu se face avînd la bază performanța funcționarului în exercitarea

lit.j) și m) care prevede drept obiect al declarării „j) calitatea de membru în organele de conducere, administrative, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale;" și „m) calitatea de membru în organele colegiale din cadrul organizațiilor publice;". În acest context, recomandăm autorului excluderea acestor prevederi și din Anexa nr.1 la proiect. De asemenea, este necesar ca prin proiectul de modificare și completare a unor acte legislative, promovat la pachet de către ministerul justiției să fie operate modificări ce să vizeze prevederea criteriilor clare de selectarea a funcționarilor publici în organele colegiale din cadrul întreprinderilor de stat și societăților comerciale, precum și excluderea remunerării funcționarilor

		atribuțiilor de serviciu, ci doar că pentru simplul fapt că a fost desemnat, fapt ce creează o situație discriminatorie între funcționarii publici care activează în cadrul autorităților publice.	publici pentru aceste activități.
--	--	--	-----------------------------------